

langes, men det gode er, at Grundlaget er lagt saa bredt og vidt, at alle faa Lov at have et Ord med. Jeg er sikker paa, at hvis dette Lovforslag om Menighedsraad vedtages, vil der blive mere Liv inden for Folkekirken. En Ting maa jeg endnu nævne. For saa vidt Mindretallene ere søngstelige — derom har der jo ogsaa her i Dag været Tale — bør de betænke, at der følger to Lovforslag med, som handle om Brugen af Sognekirkerne og om Dannelse af Valgmenigheder. Disse to Lovforslag ville i Forbindelse med det foreliggende sikre Mindretallene, om de ikke skulde blive tilfredse med Opholdet inden for Folkekirken. Jeg betragter disse to Lovs som Nødmidler. Den ærede Minister omtalte dem paa lignende Maade, han kaldte dem Ventiler, og udtalte, at de skulde baade være til at lukke op og i. For Tiden er det saaledes, at Loven om Valgmenigheder lukker op for Dan- nelsen af en søre Menighed, men den lukker ogsaa saaledes i, at man ikke kan komme tilbage igen. Jeg kalder som sagt de to Lovforslag Nødmidler, bestemte til at bruges en Tid. Naar der fremkommer en naturlig Tilstand enten ved Præsteskifte eller paa anden Maade, er der intet til Hinder for at vende tilbage.

Jeg skal anbefale det foreliggende Lovforslag til Fremme og til hurtig Fremme, men netop derfor maa jeg endnu gøre en Bemærkning over for det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos). Jeg skal ikke komme ind paa mange af hans Betragtninger. De samlede sig egentlig i en eneste, nemlig den, at der bør nedsættes en Kirkekommission. Det ønsker jeg ikke. For det første forekommer det mig, at Sporene skræmme. Det ærede Medlem udtalte selv, at de Kom- missioner, vi havde i 1853—54 og i 1868—70, havde udrettet meget lidt; de udrettede omtrent ingen Ting. (Goos: Det har jeg ikke sagt, jeg sagde, at Rigs- dagen ikke havde udrettet meget paa Grundlag af Kommissionsarbejderne.) Den største Frugt, vi have set af Kom- missionen af 1868, var efter min Mening, at den lavede en Betænkning saa lang som et ondt Aar. Den er gemt i de fleste Boglader, men er meget sjældent bleven læst. Kommissionen af 1853 bar ogsaa en Frugt, men det var ikke af de søde Frugter. Der var i den et lille Mindretal paa 7 Medlemmer, som stillede et Forslag om et provisorisk Kirkeraad. Blandt disse 7 Medlemmer var der 2 Biskopper, om ikke 3. Den Tanke, de fremsatte,

kom til at sætte Frugt i 1883, da vi fik det provisoriske Kirkeraad, bestaaende af de 7 Biskopper og 2 Professorer. Den har heller ikke udrettet store Ting. (Stemmer: Jo, jo.) Ja, man siger, at det var den, der skaffede os den ny Salmebog, men det er kun delvis sandt. Saa har den skaffet os et nyt Ritual, som er indført mange Steder, men i alt Fald ikke overalt. Det er ikke store Ting. Naar dette Kirkeraad har siddet i 17 Aar og været sammensat af 7 Biskopper, 1 juridisk og 1 teologisk Professor, hvorfor er det saa ikke kommet med et Forslag til en Kirkeforfatning, hvorfor skal der først tages fat nu? Naar der begynder at blive Røre, saa møde Præsterne frem; hvorfor ere de ikke come før? Hvorfor have de ikke, da der sad et saadant pro- visorisk Kirkeraad, gjort noget? Da var Tiden inde til at komme frem med For- slag. De kunde enten være come fra selve Kommissionen eller fra Præsterne og derefter være bleve prøvede af Kom- missionen, men ingen af Delene skete. Det har derfor undret mig, at $\frac{3}{4}$ af Folkekir- kens Præster nu have indgivet en Adresse. Jeg har ikke stor Tro til, at en Kom- mission, hvis en saadan nedsættes, vil faa andet at gøre end at skrive en Betæn- ning lige saa lang som den i 1868, som saa kan gemmes hen. Men det gavner ikke Livet, det, der trænges til, er, at der bliver taget fat, ellers breder Ligegyldig- heden og Modstanden sig. Men de, der ikke faa Lov til at lukke Munden op, ere ikke tjente dermed. Det ærede konge- valgte Medlem nævnte 4 Ting, som Kom- missionen skulde drøfte. Jeg skal ikke indlade mig derpaa, idet jeg ikke ønsker nogen Kommission nedsat; jeg vil stemme mod den, hvis der bliver givet mig Lejligh- hed dertil, fordi jeg tror, at den kun vil forhale Udviklingen ligesom de to fore- gaaende Kommissioner. Det ærede konge- valgte Medlem udtalte, at det skulde være en kirkelig Kommission, og at det var det gode ved den. Men hvordan skal man bære sig ad med at danne en saadan kirkelig Kommission? Skal den være høj- kirkelig, eller lavkirkelig? Der skal være baade læge og lærde Folk deri, men det ærede Medlem talte ikke om Antallet af disse. Der er Erfaringer for, at i den Slags Kommissioner ere de lærde i Reglen i Majoritet. Det var Tilfældet baade i Kommissionen af 53—54 og i den af 68, og det vil ogsaa blive Tilfældet her. Jeg ved heller ikke, paa hvilken Guldvægt man skal veje Folk, naar man skal bestemme,